

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrt leta 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četristopne petitvrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opravištvu, na katero najse blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Vabilo na naročbo.

Ker se koncem tega meseca pričenja novo četrtletje oziroma poluleto, uljudno vabimo vse p. n. gg. naročnike, katerim naročnina poteka, da jo precej ponove.

Ravno tako priporočamo naš list razširjevati vsem slovenskim narodnjakom.

„Slov. Narod“ velja za avstro-ogerske dežele:

za celo leto 10 gld. — kr.

za pol leta 5 „ — „

za četrt leta 2 „ 60 „

Za tuje dežele:

za celo leto 12 gld. — kr.

za pol leta 6 „ — „

za četrt leta 3 „ 25 „

Uredništvo in administracija „Slov. Naroda“.

Slovenci in narodna jih delavnost.

III.

Jaz sem v prejšnjem čl. govoril o potrebnosti naše organizacije. Ta organizacija mora izhajati iz političnih načel, in to takih, v kojih se združujemo vsi narodni Slovenci. Političnim svrham naj se pak pridružujejo tudi narodno-socijalne, merče na vzvišnje našega naroda v društvenem oziru. Izključeni pak iz občne organizacije in njenega delovanja naj so interesi stanovski, strokovnjaški (učeni, denarstveni itd.), sploh taki, koji ne zadevajo vsega naroda, nego samo nekatere oddelke narodove. V ozkem omejenju in opredeljenju teh občnih dveh svrh: v skupne politike in socijalnega prerojenja našega naroda t. j. v živahnem doseganju občnih naših političkih namér in v vzboljšanju našega društvenega stanja (narodnega ponosa, ugodnejšega načina življenja, povspesevanja naše človečnosti in izobraženosti) vidim jaz edino

obča tla naše delavnosti in naše složnosti; vsi drugi postranski nameni vedejo nas v razkomištvu in v neslôgo. Organizacija mora tedaj kolikor mogoče vse narodne Slovence brez različnosti stanu in socijalske stopinje obsegati. V kolu naše organizacije more plemenitaš roko ponuditi „delavcu“ in kmetiču, meščan seljaku, duhovnik učitelju, bogatin ubogemu i. t. d. Kakor smo pred celoto narodovo vsi ednaki, tako moramo v delovanju, v politiki, v organizmu služecem politiki eni drugim vzporedjati in ravnopostavljati se. Razločke med nami v politiki mora edina večja ali manjša zaslužnost delati. Naše največe plemstvo bodi to: delati za celoto, delati za narod, delati za blagost vseh. Za primér nam naj služi izvrstno vredjena srbska „Omladina“, h katerej pak spadajo tudi sivolasi; kajti to imé uže davno njima več svojega prvotnega pomena.

Naša organizacija, koja nam je neobhodno treba vstvariti, mora imeti v mestih svoj sedež, v kmetstvu pak svoje najmočnejše korenine. Živo občenje z ljudstvom mora jej biti glavna skrb. Organizacija mora svoje zanesljive, delavne zastopnike v vsakem kraju in v vsakem stanu šteti; ona mora izpodrivati glavne naše stvari nasprotnike pomočjo tiska in moraličnega na nje vplivanja; ona se mora javljati v shodih (po obstojateljstvih občnih ali pa ôžih); ona se mora javljati v priredjenji primérnih zabav in veselie (posebno muzikaličnih), v svečanostih, v razširjenji knjig, knjižic in oglasov itd. Sploh rekoč, naša organizacija mora posebno psihologično, moralno delovati, a vselej in povsod po danih okolišnih, providno, poleg krepko, neomahljivo. Toliko gledé bitja naše potrebne, nujne organizacije. —

Takove nam je, da to ponovim, za bodočnost neobhodno potreba. Naj se spomnijo naši narodnjaki nedavnih volitev na Českem in Hrvatskem! Naj oni iz tamošnjih vladinih pritiskov sodijo na prihodnost naših volitev! Tam na Českem, kjer je organizacija uže stara, slavnoznana, delujoča v zadnje vesi, v najskritejšem

kotu dežele, preprežena čez mesta in sela, tam je vzmagala vladino nasilstvo, vladin aparat! Naj se spominjajo šče hujih, šče silovitejših pritiskov vladinih na Hrvatskem, kjer je konstitucionalizem uže davno ukrepljen in z narodnim običajem združen. Naj pomislijo, kako vmreženo je naše ljudstvo po nemškutarskem in vladinem vplivu! Iz teh obstojateljstev z ene, in iz naše nesloge z druge strani more se uže zdaj na prstih sešteti število naših bodočih poslancev. Tem zlom utegne se o slučajih novih volitev, ako se preje ne organizujemo, pridružiti najhuje gorjé: da onday niti kandidatov ne dobodemo, koji bi se očitnemu propadu in jega nasledkom hoteli izpostaviti. Kdo bi v sedanjih naših okolišnih hotel z veseljem in z nadejo, da tudi prodere, kandidature prejemati, posebno v nekaterih štajerskih okrajih? Kdo bi za narodnega kandidata z veseljem mogel delati? — To so imenitna, preimenitna vprašanja, vrivajoča se vsakemu treznemu in premišljajočemu politiku. Zdaj je šče čas; zdaj smo šče kovači svoje bodoče sreče. Ne zamudimo trenutja! Ne držimo rok križem! Začnimo delo čem preje tem bolje!

Rusija

je praznovala te dni veliko narodno svečanost, dvestoletni spomin rojstva carja Petra Velikega, ustanovitelja velikosti in moči te orjaške slovanske države. Kot Slovan Peter nij velik, da, baš njemu se očita, da je tuji germanski duh, ki še denes Rusijo na pravem narodnem razvitju nekoliko ovira v Rusiji zasejal in ukorenil. Ali ta je Petrova velika zasluga za Rusijo, in tako za celo Slovanstvo, da je iz razbegane, nemočne ustvaril enotno trdno državo, da je postavil podlogo na katero se zida organizem, ki bode morda vso Evropo preobrazil.

Kjer je Peter orjaško začel, delajo njegovo potomci dalje in Rusija se bliža doiti in prehiteti druge narode s tako velikanskimi koraki kakor je velika sama. Tako je prišlo, da celo mnogobrojni

Listek.

Pisma iz Českega.

Spisal Fr. Firbas.

IV.

(Konec.)

Pa odpusti da sem se iz struge širokotečne Veltave zablodil v politiko, pa Čehi se imenujejo politični narod — *πολιτικός* — in ne napraviš pet stopinj, da bi ne politiziral. In zdaj gledi, kako se Veltava v svojem daljnem teku med še vedno strmo dvigajočim se obrežjem vije v tolikih ovinkih, kakor še dozda nikjer — naprej po ravno tako vijajoči se dolini do onega mesta, kjer se — Sazava — od prave strani v njo izliva. Imela je namreč tu predreti zadnje vprečne višine trdnim granitnim podnožjem, zarad kterih si je morala v ravnem teku zabranjena v stoterih vitkih pot iskati proti zlati Pragi.

Od tod naprej nahajaš na obrežji samo navadne vesi, razun trgiča Kamajk, pa tudi ta njima posebne veljave in se prišteva velikoposestvu „Viši Hlumec“, segajočem več mil okolo Veltave. Hlumec je lastnina knezov z Lobkovic, ki se po bogastvu in veljavi posebno pa po svojem narodnem mišljenju prištevajo prvim českim rodbinam.

Najveljavniši tega imena so sedaj knez Jože obče imenovan „Vips“ že od otročjih let, potem Jiři, bivši do zadnje tolikimi milijoni in nekotikimi baroni od vlade nakupljene zmage najvišji deželni maršal, star še le 36 let, in Moric sedanji prvak Lobkovic; vsi trije izvedeni oskrbljevalci svojih posestev, dabri politiki in po celem Českem jednako čislani narodnjaki, ki navdušeno vse storé za razvitek svojega českega naroda, nebrojnimi pripomočki radodarno stavlja se na čelo narodnim podvzetjem.

Od zlitja Sazave z Veltavo začne se daleč za Prago segajoče meče prestopno kamenje (Grauwacke), ki se je vsred granitnih višin južnega in severno-zahodnega Českega vzglozdilo. Pobrežje je najvišje v srednječeških gorah „Brdy“ imenovanih, ktere se v levo stran od Veltave proti severoizhodu raztegajo.

Tam blizo krajev Stihovice in Davle vidimo otok „Ostrov“, na katerem je nekdaš stal benediktinski samostan, pa za Husitov bil je razdrt in hudobni brezsmilno vse vničujejoči čas nij pustil druga nego par koščkov starega zidovja, že davno travo obraščenega in grmovjem.

Tekoča Veltava dalje še je nekoliko časa obdana od obeh strani mernimi višinami, brž pa

se začne dolina polagoma širiti in nižji griči in rodovitna polja, sred njih pa svitla reka, dajajo opazovalcu lep prijeten pogled.

V taki dolini leži nekdanji kraljevski grad Zbraslav (- Königsaal) na levem obrežju blizo iztoka Berunke v Veltavo. V prejšnem cistercijanskem samostanu so pokopališča Vaelava II. in III. Samostan prišteva svojim prelatom českega zgodovinopisca „Petra Citavskega“, in je bil za Husitov in v tridesetletni vojski odviše poškodovan, cesar Jožef II. pa ga je preklical.

Tu smo v onem kraju, kjer je pred tednom strašanska ploha tako grozovito pokazala, kako pogubljiva je v pravi meri toliko koristna voda, ako prestopivša svoje meje začne širiti se po kopnem, ter brezsmilno vtapljati in odplavljati vse kar dohiti.

Dolgo že nij bilo deževalo in bali so se za setve prevelike suše. Vsak je pričakoval hladiven in pojiven dež, naenkrat pa se izlije iz neba tako grozna ploha, da je voda v celih valovih drla čez polja in travnike pogubivša vse za seboj, ter potoke in reke brž tako prepolnila, da se je ostružje rapidno razprostiralo daleč čez vesi in domovja. Nebrojno ljudi se je potopilo, cele vesi so razdrte in odplavljene, njiva in polja strašno uničena.

sovražniki Rusov ne govore več zaničljivo v Rusiji. Baš zdaj ob godovanji Petra Velikega piše glavni organ Angležev, za Nemci največjih neprijateljev Rusije, „Times“ o velikih vspehih ruskega napredka med drugim tako-le: „Vажnejši kot mirne tendence (zdanjega carja) so narodna čutila, ki se povsod po Rusiji razvijajo, in katera v najvišjih krogih kolikor mogoče podpirajo. Narodni duh je vzbudil se, rusizem nij samo korenine vsadil, kjer je bil domač, temuč tudi tam si je mesto pridobil, kjer so ga imeli za vsiljenca. Narodna prizadevanja se mešajo z instinkti plemen. Podložniki carja so enoten narod, in celo zunaj mej njegove države so narodi, ki se čutijo brate Rusom. Panrusizem je samo zrno panslavizma. Mi ne spadamo med one, ki se boje tega bratovanja plemen. To gibanje utegne dobrodejno biti, ker bode pospešilo medsebojno občenje in s tem pomnožilo inteligenco raznih udov“. Tako angleški list. Enako se o vzbujanju narodnega t. j. slovanskega duha izražajo drugi listi.

Dal bog, da bi dokončal prihodnji ruski car, naslednik sedanjega, Aleksander Aleksandrovič, čegar slovansko srce in strogo energijo vse hvali, — to, kar je Peter započel in njegovi nasledniki dopolnjevali. Veličino in slavo Rusiji moramo želeti, ker propad ali uničenje Rusije, bilo bi tudi naše narodno uničenje; lepša slovanska bodočnost Rusije, tudi naša narodna bodočnost in rešitev iz pogibelji pred Germanizmom in Italijanizmom.

Dopisi.

Z Učke gore (v Istri), 20. jun. [Izv. dop.] Gosp. Greuter se je v svojem prorokovanju jako motil — vsaj gledé tržaško-koparske škofije, ko je v državnem zboru izrekel, da po njegovem osvedočenju bo težko kedo prosil g. Stremayr-jeve miloščine; in gotovo bode on čudom se čudil, ko izvé, koliko prosilcev se je oglasilo v Trstu. — Po letošnjem šematizmu, po katerem so vsa naslednja števila zvesto posneta, šteje tržaško-koparska škofija 256 duhovnikov in cura animarum; uganite g. Greuter! koliko jih je izmed teh prošnje vložilo? — Nič manje ko 126 (berite sto dvajset in šest). — „Carte“ (ne more se reči „auri“) „sacra fames“ je zapeljala celo nekaj veljakov, če je res, da človek toliko velja, kolikor novcev ima. Moj poročitelj iz Trsta mi dva takova veljaka po imenu imenuje in to: Kastavskega dekana g. A. Vlah-a, čegar poln naslov se glasi: „Reverendissimus, dosluženi prošt sostolnega kapitelja v Kopru, župnik in dekan, konsistorijatni svetnik ad honor. in vitez c. kr. Franc Jožefovega reda“, in pa g. M. Snoj-a, kurata iz

Marezega, izvrstnega vinčarja, ki baje premore svojih 16 tisočakov, ako ne več. — A morebiti je bila skušnjava prevelika, da nij bilo moči ustavljati se jej? Posvetimo jej nekoliko v obraz. Vlada je v svojej ustavoverskej modrosti in pravičnosti — Bog vedi na čegav svet — za tržaško-koparsko škofijo, ki šteje 296477 duš, odločila 5000 gld., razdelila jih pa tako, da je 300 gld. namenjenih za bogati Trst in njega okolico s 118603 prebivalci in 51 duhovnimi pastirji, ki so razmerno dobro plačani, za ves ostali ubogi del škofije s 177874 prebivalci in 205 duhovnimi pastirji pa samo 2000 gld. — Akoravno čujem, da je višji pastir sam duhovnikom v Trstu in okolici priporočal, naj vsi prosijo miloščine, da bode vlada njih mršavo stanje vsaj spoznala, vendar menim, da jih črez 40 nij prosilo, tako da na ostali del škofije spada še 86 prosilcev. Ako se med te dovoljenih 2000 gld. enako razdeli, udobi vsak po 23 gld. 35 kr., tedaj niti Judaževe cene ne! Golema napast! — Komentara in refleksij o povedanem nečem pisati; kogar reč zanima, naj iz navedenih števil sam dedukcije si napravlja in potem sodi, je-li na bregovih tržaškega morja preveč ali premalo korektnega državlanskega zadržanja in ustavoverstva med duhovniki! Vsakakor pa bi bila vlada, ko bi jo bil vodil in nagibal edino blagi namen, resnično ubogej nižjej duhovščini po potrebi pomagati, globokeje segla v g. Stremayr-jevo borso in nikakor ne delala čudovitega razločka med premožnim Trstom z njegovo okolico in med ostalo, obče znano skoraj skozi in skozi ubogo škofijo, t. j. Krasom in Istro, katerej je cel tisočak manje odkazala.

Iz Trsta 19. junija. (Izv. dop.) Včeraj je imel tukajšnji mestni zbor prav viharo sejo zaradi velike gostilnice na velikem trgu, katero mislijo dati podreti, kar bode mestni blagajnici zopet mnogo tisočin na dolg zapisalo, kajti sedanje mestno starešinstvo je vse s prahom vred iz mestne blagajnice pomedlo. Ostri govori so se slišali proti temu in v obče je mišljenje Tržčanov o mestnem starešinstvu jako nemilo, tako da mislim, da bodo v bodoče drugi možje na čelo mesta postavljeni.

Znano velikoitalijansko društvo v Trstu „Progresso“ je imelo te dni glavni zbor, a prišlo je komaj toliko udov, da so sklepati in voliti mogli. Nam je to ugodno znamenje, da moč Italijanizma v Trstu peša. Še slabše ko „Progresso“ pa živi, ali bolje: ne živi tukajšnje ustavoverno društvo. To še ne ene seje nij moglo imeti. Predsednik dr. Rabl nema nobene energije, drugi udje pa so sami birokrati, ki si ne upajo naravnost proti Lahom in Slovencem delati. Prusizem je torej na obrežji Adrije jako slab in tu pač v resnici še

nij niti sledu po kakem stebru za „most do Adrije“, katerega bi Bismark in tovariši radi postavili.

V Trstu in okolici gospodarijo zdaj koze. Vsak dan jih po 30 do 45 za to bolezen zboli. Da se bolezen toliko širi, temu je mnogo krivo to, da jo mnogi skrivajo, da ubeže neprilicnostim, katere sanitarski odsek bolanim dela. Ne pomrje jih posebno mnogo, vendar se računi 15 procentov mrtvih.

Iz Prage. 19. junija. (Izv. dop.) Politično zanimanje Čehov se obrača v teh dneh posebno na posestrimo Moravo. Tam so te dni imeli nemški ustavaki svoj „parteitag“, v katerem so zopet svoje namere jasno razkrili. Vsi češki časopisi „Narodni Listy“, „Pokrok“, „Politik“, „Posel s Prahy“ itd. se denes pečajo s temi novimi razkritji. Tu je ustavoverna stranka v novič v resolucijah izrekla, da je in mora biti vlada samo nemško-narodna, da Nemci hote samovlast nad vsemi drugimi narodi, da jim je liberalnost samo larfa, s katero pokrivajo svoje nago pohlepe, avstrijsko Slovanstvo zatreti. Vse to se je govorilo v imenu avstrijskih Nemcev, torej velja za vso ustavoverno stranko. Kakor hoče 518.000 moravskih Nemcev gospodovati nad 1.318.000 moravskimi Čehi, tako naj vlada 5% Nemcev na Slovenskem nad vsemi drugimi procenti Slovencev. Ravno tako se je na tem „parteitagu“ izreklo, da se morajo direktne volitve izvesti samo na korist nemškega gospodarstva. Torej proč z liberalizmom, — samo nemško gospodstvo velja, to Nemci zdaj tako jasno pripovedujejo, kakor da bi svoje gospodstvo v Avstriji imeli že — za vselej potrjeno in kolekovano.

Čitali ste tudi o zmešnjavi ki je nastala na Moravskem, žalibog — v narodnem taboru. Govoril sem o tem z odličnejimi tukajšnjimi možmi, katerim moravske razmere nijso neznane. Pravijo, da je bilo dozdej v Moravi primerom s Češko premalo narodne discipline. Češka narodna stranka dela zložna na narodnem polji, nihče se ne spodtika, da je čestitljivi vodja narodne stranke dr. Palacky — protestant, vsi priznavajo njegove velike zasluge za narodno reč in ga ne zmerjajo z „apostati“, temuč v — vsem vzajemnem — narodnem boji gredo z njim. Na Moravskem zadnje čase za kulisami nij bilo tako, in to je tudi poleg drugega neljubega krivo, da „Stimmen aus Mähren“ in „Moravska Orlice“, dva glavna narodna organa v važnem času izhajati ne moreta. Zdaj se baje od tu deluje, naj se konservativna stranka z narodno bolj zlije, kakor je to na Češkem, in naj notranji razpor neha.

Tisočerm češkim občanom, vsled povodnji obračenim, se hudo godi. Tolažilno je, da od (Dalje v prilogi.)

Nevolja med ubogimi ljudmi je nepopisljiva, kraj zaradi tolike mokrote nezdrav in le nagla in izdatna pomoč zamore zabraniti še večjo nesrečo. In zares, prineski se nabirajo in pošiljajo od vseh strani in hvalevredno je tudi „Slov. Narod“ opomnil Slovence, da prinesó podporo po svoji moči. Čeravno mala, bo gotovo bolje in čisteje namenjena, kakor podpora nemških merodajnih časnikarjev, ki spodbujaje k prineskom ne pusté svoje arogance, psovalnim glasom trobeči med svet — kako „milost“ kažejo nasprotnikom.

Radoveden sem, ali bo slavno ministerstvo zdaj tudi svetovalo cesarju, da obiše nesrečni kraj, kakor je potoval po Ogerskem! — Pa veslajmo rajši dalje, da iz povodnje ne zabredemo zopet v politiko.

Od tod do zlate Prage nij dalje, nego kake dve ali tri ure, in bližaje se stostolpemu slovan-skemu mestu bližamo se cilju površnega popisovanja Veltave in bližnjih znamenitosti od nje virov do zlate Prage.

Dolino dozdej precej razširjeno še enkrat obôžijo stene apneničnega skalovja, ki v nenavadnih zgibah naloženo razteguje se blizu ostružja.

Ker smo blizu glavnega mesta, se samo po sebi lahko razume, da je s časom nastalo več

mestie ali vesi, katere s svojo naravno prijetnostjo, umetno še povikšano, vabijo mestjane po leti k zabavnim izletom.

Tako je nastalo kopališče Kuhle, katero pred seboj vidimo, lepimi hišami, in leposenčnim daleč navzgor širečim se parkom in drugo spravo skrbce za prijeten prebitek svojim gostom. Od tod teče Veltava valeča valé za valovi v širokem ostružji mirno pa ponosno dalje, svesta si, da se bliža glavnemu mestu in središču svoje veljave v deželi, da njen vtok tim slavnije in svečanije kaže veljavo in moč glavne reke.

Nij ti treba dolgo radovedno paziti in zreti, ker kmalu zagledaš vrhe in stolpove zlate Prage, ki mogočno in ponosno pa lepo in okusno, kakor nobeno drugo mesto, širi se na obeh straneh, kri-vaje dvigajoče se obrežje s krasnimi palačami, cerkvami in drugimi stavbami. Prekrasna lega, tolko zaslužna starost, pretekla in sedanja veljava dajeta mu pravo, da kakor mogočni vladar svojo glavo, ponosno dviguje proti nebu stolpove vladarske palače, tik do obrežja šireča svoje varovalno krilo.

Zadnjo postajo imamo pri „Višehradu“ — starodavnemu selu čeških vojvod, osodepolnem spominu češke zgodovine in za mesto tem važne-

jem, ker se pravi, da je kraljica Libuša, bistro-umna hčerka Krokova od tod založila temelj glavnemu mestu okolo leta 722. — Narodna pripovedka slavi, kakor vemo, v tej kraljici blagodarjeno prerokinjo, ki je volitvijo prostega kmetovalca za vladarja pokazala, kolike časti in povikšanja je vreden kmetski stan.

Višehradu nasproti bil je nekdaš grad „Devin“, tako imenovan od devic, ki so po smrti Libuše, kakor češka pripoved pravi, pod vodstvom deviške pa pogumne „Vlaste“, zgradivše si svojo trdnjavo Devin, hotele ženstvu pridobiti gospodarstvo črez celo deželo.

Pravi se da so zares bile podvrge celo okolico, ktero je Vlasta več let nadvladala. Še le po mnogih nezdah se je pre možem posrečilo, premagati deviške sovražnike, ter razdreti njih trdnjavo. Morebiti je pripovedka nastala iz imena in pripovedi, da so se na dvoru Libušinem tudi device vdeleževale (možkih) vitežkih vaj.

Končno pa še pristavim srčno željo, da bi vsaj naša slovenska devica, bela Ljubljana, hotela posnemati češko Vlasto, priboriti si s pomočjo vnetih boriteljev za zedinjeno Slovenijo nekako nadvlado črez vso Slovenijo, ter postati nam dejansko občno središče kakor je Čehom zlata Praga.

vseh krajev prihajajo doneski, ki kažejo bratovsko ljubezen, in zavezujejo rane, ki so zadane od elementarne nesreče. Toda kakor povsod tako tudi tu imajo bogatini, višji dostojanstveniki, židje itd. „kratke roke“. Le posamezni od teh so darovali in v primeri s svojim bogastvom tako malo, da bi jih naj sram bilo. Če pogledamo nabire naših časnikov, vidimo, da največ so darovali — češki delavci in ubožni ljudje! „Narodni Listy“ so iz samih malih darov nabrali že 88.755 gld. Da prihajajo dari tudi iz Jugoslavije, tudi od Slovencev, ter da se še obetajo, to Čehi veseli. Izostali so dozdej še Rusi — kar se opaža.

Iz Ogerskega 19. junija. [Izv. dop.] Nij ga na svetu naroda, ki bi toliko držal na historično tradicijo ko Magjari. Nasledek temu je, da vse še tolike hibe kot stransko stvar smatrajo, samo da si ohranijo, kar jim zgodovina sporoča, t. j. vladno krmilo. Magjarom se ne zdi krivično, ako vlada davke porabi za vpljivanje na volitve v svojem smislu, tudi trpe Magjari brez pritoževanja, da se njih državniki, ki so ubogi prišli v službo, obogate na stroške državne blagajnice, samo da se uklanjajo sporočenemu napuh. Lahko bi bilo prinesiti posamesnosti v tem obziru od raznih osebnosti; toda kjer je vse dovoljeno v svrhu ohranjenja magjarskega gospodstva, tam so take posamesnosti nepotrebne. Ali kaj pa reko narodi nemagjarskega rodu, narodi, katerih zgodovina nij magjarska? Vsi se upirajo spridenej sistemi. Ako monarhija, ki se ravno po Magjarih in njih prijateljih v Cislajtaniji ustavovercih poginu bliža, ako se habsburška dinastija more vzbuditi k odvržitvi sicer bližnje nesreče, tedaj se mora rešitev samo v onih narodih iskati, ki so leta 1848 in 49 zvesto stali za državo in dinastijo. Ti narodi pa so Slovani, ki so Avstrijo habsburški rodovini ohranili ob času, ko so Magjari v Debreczinu njej odrekli pravico do ogerske krone. Magjari se denes maščujejo nad Srbi in Hrvatji, ki so jim l. 1848 ubranili raztrgati habsburško monarhijo, ubranili odstaviti cesarsko hišo od Štefanovega trona. Ako pa se Magjari zato maščujejo, tedaj je razvidno da jim je žal, da niso mogli uresničiti l. 1848 svojih namer. Hrvate Magjari tlačijo, ker se prvi verno države in dinastije drže in niso nikoli nič vedeti hoteli o raztrganji Avstrije. Da je naše mnenje o povodih magjarske politike proti Hrvatom pravično, to kažejo dogodki. Sedaj v obeh delih Avstrije vladajoči stranki hočete samo vladati, samo gospodovati, drugače jim nij za državo nič, po lastnej izpovedi; narodi pa hočejo mirno vkup živeti, oni so nasprotni gospodstvu nad drugimi narodi, zato tudi vidimo, da se cis in trans večina prebivalcev vladama zoperstavlja.

Politični razgled.

Državni zbor je 19. t. m. imel zadnjo sejo v tem zasedanju. Predsednik ministerstva knjaz Auersperg odgovori na interpelacijo Poljakov, kako misli vlada o gališki resoluciji, da so odborova posvetovanja o tej stvari dovršena in da bode sedaj Poljake zadela naloga, vlado in državni zbor prepričati, da je z dovoljenjem nasvetovanih koncesij gališka resolucija rešena. Na to so bile volitve za delegacije. Izmed voljenih imenujemo sledeče: za Kranjsko dr. Poklukar, namestnik grof Barbo; za Goriško Černe, namestnik grof Coronini; za Štajersko Reebauer in Carneri, namestnik Brandstetter; za Koroško Ritter, namestnik Jessernigg; na Dalmacijo Vojnović, namestnik Danilo; za Trst baron Pascotini, namestnik baron Morpurgo; za Istro Colombani, namestnik Vidulić. Tirolci so volili tudi Greuterja, Poljaki svoje voditelje, Čehoslovani seveda tudi v delegacijah ne bodo zastopani. Po volitvi za delegacije so se še nekatere peticije obravnavale, med drugim one za stavljenje tržaške luke in potem se je zbor sklenil.

Deželni zbori se bodo v oktobru zbrali, kakor vlada deželnim odborom naznanja.

Republikansko rabuko so napravili zadnjo nedeljo delavci v Dornbahu blizu Dunaja in morali so vojaki mir napraviti. To je vzbudilo strah pred revolucijo na Dunaji in ministerstvo je brž se v posvetovanje zbralo. „Wanderer“ prinaša zarad tega dogodka članek, v katerem, dokazuje, da se socijalno gibanje samo s tem da zadušiti, ako se dajo delavcem politične pravice, ki jim gredo. Ako pa se bode Avstrija še dalje tako vladala kakor sedaj, ko imajo borzijanci, ki s svojim sleparstvom brez dela in truda bogastvo v svojih rokah kopičijo, odločilno besedo v politiki, ko se po od Hrbsta nasvetovani volilni postavi vsa oblast denarju dati hoče, delavski krogi pa se zatirajo, tedaj nij čuda, ako se delavci pun-tajo. „Postavite državo — kliče „Wanderer“ — na zdravo podlago njenih naravnih razmer in ne ustvarjajte vladnih oblik po zapovedi in na dobiček nikoli site, odderuške jobberske druhal!“

Hrvatska narodna stranka se pogaja z magjarsko in ker dogovori niso končani, odlagajo se seje saborske od dne do dne. Denes tudi hrvatskih listov nijsmo dobili.

Na Ogerskem zmaguje pri volitvah Deákova ali vladna stranka in je do sedaj že 14 poslanskih sedežev levici vzela.

Nemški državni zbor je sprejel postavo o prepovedi naselbin Jezuitov na Nemškem, predlog o uvedeni obligatoričnega civilnega zakona in o civilnih stanovskih zapisnikih.

Razne stvari.

* († Blaž Potočnik.) Iz Ljubljane se nam telegrafira, da je 21. t. m. po noči umrl slovenski pesnik in pisatelj Blaž Potočnik, župnik v Št. Vidu pri Ljubljani.

* (Na Goriškem) so dakle nekateri „Slovenci“ srečno znašli bet, ki bode nas in „Slov. Narod“ ubil. Ime je temu korenjaku „Glas“ in v ponižni postavi, a tudi precej prazen je prišel 18. t. m. pokazat se kakšen bo. — Ob enem — č. g. vikar Mašera, Marušičevo orodje, „vom linken Isonzo-Ufer“ v „Vaterlandu“ 21. t. m. kamenje meče na nas, na „Sočo“, hvali laški časopis „Il Goriziano“ da je „gediegen“ in vabi goriške Slovence naj ostanejo v italijansko-katoliškem društvu! Ko bi mi bili škof, pa Mašero za kanonika naredimo, Marušiča tudi — pa bi bilo vsega rovanja v narodni stranki na Goriškem konec.

* (Gospoda Val. Krisper in Gust. Tönnies) sta izstopila iz kranjske komisije za svetovno razstavo.

* (Slovensko vseučilišče!) Mi Slovenci plačujemo davke, denarne in krvave. Naš denar, ki teče v državno kaso, je tak kot drug. Ako terjamo potem slovenskih uradnikov, slovenske profesorje, itd. — reko nam: nij jih. Pa mi pravimo: dajte nam slovenske šole za naš slovenski denar, dajte nam slovensko vseučilišče in mi si bomo odgojili slovenske uradnike, učitelje itd. Tako se bode mnogo naših talentov, ki nemajo s čim, in ne morejo v tujino iti, rešilo doma za duševno delo. A zastoj terjamo in prosimo! Pak pogledjmo, kako z drugo mero se drugod pod našim cesarstvom godi. — Uradni list peštanski prinaša povelje naj se v Kološi (v Klausenburgu, na Sedmograškem) nemudoma že leta 1872—73 ustanovi magjarska univerza. Niti se ne vpraša ogerski zbor ampak računi se samo, da bode zbor to našel in opraval. V vsem Sedmograškem pak je samo 300.000 Magjarov. Drugi prebivalci so Rumuni in nekoliko Nemcev. Za tristo tisoč Magjarov se nareja univerza iz državnih stroškov, a za petkrat toliko Slovencev, ki tudi davke plačujejo, ne stavlja se ne samo nobena terjana univerza, temuč niti domačih ljudskih šol nam povsod ne dajo. Tako je res: „pravica podloga državam“!?

* (Črnogorski knez) je šel te dni v kloster (manastir) na Trojični, kjer je velika narodna svečanost, katere se udeležijo Črnogorci, Bo-

kelji, pa tudi Hercegovinci in Bošnjaki. Pri tej priliki bode knez ogledal en del svoje narodne vojske in nekoliko orožja.

* (Tržaški mestni zbor) je daroval za poplavljenca na Českem 1500 gld. in za poplavljenje ob Padu v Gornji Italiji 2000 frankov in je tako dejansko izrazil simpatijo do Italije, kar se v nekaterih časopisih ostro graja rekoč, da nij dostojno podpirati tuje državljanke, kadar so pristojniki lastne države v toliki nesreči ko sedaj Čehi.

* (Francoski študentje) na vseučilišču v Genevi so pisali zahvalno pismo sluhateljem vseučilišča v Pragi zarad izrečenega sočutja do francoskega naroda ob otvorenji štrasburške visoke šole.

* (Rojanska čitalnica) napravi v nedeljo 23. t. m. besedo z igro „Servus Petelinček“. Po igri bode pred čitalnico splošna zabava, zvečer umeten ogenj in raketi.

* (Službe). Pri staviteljskem oddelku hrv.-slav. vojaške granice ste izpraznjeni dve službi staviteljskih adjunktov (600 gl., 150 gl. stanovnine), štiri službe staviteljskih praktikantov (500 in 400 gld., 100 gld. stanovnine); prošnje do 15. avgusta t. l. generalnemu poveljništvu v Zagrebu. — Pri celovski deželni sodnji službi adjunkta pri vodstvu pomočnih uradov; prošnje do 30. t. m. predsedništvu deželne sodnije v Celovcu.

* (Arbanasi), katerih upor proti Turkom je bil lani težko ukročen, utegnejo se zopet spuntati. Kakor „Črnogorac“ poroča, sprejeli so v Skladnu novega paša z nezaupanjem, ker hoče od „vsakega barjaka“ deset mož v vojsko in v žandarje vzeti. Zarad tega je bil lanski punt. Arbanasi nečejo vojakov dati in ko je paša najodličnejše med njimi na obed povabil, niso šli niti mu kaj odgovorili.

* (Slepec slepeca vodi —.) Carigrajski turški časopis „Turquie“ prinaša članek, v katerem razlaga slabo stanje avstrijsko-ogerske države in svojim bralcem pripoveduje, da ta mož tu gori bode na slabosti umrl! —

* (Častniki v rezervi) kakoršnih neprostovoljnih hrabrih junakov že tudi Slovenci nekoliko imamo, ki se čutijo nesposobne za vojaško službo, smejo stopiti iz vojskine zveze tako, da si pridržijo svoj častniški značaj. Taki častniki dobijo kakor drugi z značajem iz vojske izstopljeni znanbo „izven službe.“

* („Neue Freie Presse“ tožena). Znani češki publicist in poslanec J. S. Skrejšovský, lastnik „Politike“, katerega organ ministra Ungerja in dunajskih borznih Judov „N. Fr. Pr.“ neprenehoma obrekuje, je izročil kazenskosodnijsko tožbo proti omenjenemu časopisu.

* (Duhovske spremembe v lavantinski škofiji): Č. g. Jože Gospodarič je imenovan za dekana Šaleške dekanije in za kn. vl. duh. svetovalca. — Za namestnike so postavljeni: čč. gg. Jan. Trampuž v Zavrču; Vin. Gršak v Črešnovcih; Jak. Kolednik pri sv. Danielu v Razborju in Šim. Dueman v Sromlih. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Fr. Arnuž v Kapele pri Radgoni; Jož. Kunej k sv. Barbari pri Wurbergu; Fr. Pignar v Zavrču in Juri Žmavec v Kameo.

„Gosp.“

Gospodarske stvari.

Vinstvo.

20. junija.

O vinotrstvu se ne da dosti poročati, ker o tem času trgovina z vinom navadno miruje, dokler se po končanem cvetji trsa ne da vsaj površno določiti, kakšna da bode letina. Vinska trta bode skoro povsodi odevela, a sporočila, ki dohajajo iz vinorodnih krajev, niso ugodna. Temperatura je nenavadno hladna, 11. junija smo imeli 6° R. pod navadno toploto in tudi sicer vedno za 1 do 2° R. nižjo; vsak dan dež, burje in nevihte; — kako bi se v tako neugodnih okoliščinah rahlo trsno cvetje moglo ubraniti mrazu in mokroti in srečno odevesti? Grozdja se itak nij bilo dosti

zaleglo, kakor smo že sporočali in še od tega je samo en del srečno odel, marsikteri grozdni pa že zdaj kaže goli precelj brez jagod. Vinorejci se tedaj letos zopet ne bodo razveselili preobilnega pridelka; da bi jih vsaj dobra kvaliteta odškodovala! K temu pa treba solčnih, toplih dni; meglenih in deževnih smo se že do siteda naučili. Tudi toča je že tu pa tam začela svoje pogubno delo; sula je čez polja in vinograde sedmero občin ljutomerskega okraja na Štajerskem, na Kranjskem pa čez nekoliko občin krškega in metliškega okraja.

Se slabije, kakor v naših slovanskih krajih, se kaže na Francozskem in Nemškem po sporočilih „W. L.“ Nesrečna Francozka! Zdaj, ko bi jej najbolj trebalo bogatih pridelkov, da bi si zacelila rane, po strašni vojski narodnemu imetku zadane, pokončujejo mrz in toča in razne škodljive živalice vse upanje vinorejcev na obilno trgat. V 15 departementih srednje Francije je mrz in toča med 12. in 17. majem neizmerno škodo delala po vinogradih. Ob reki Loire, v departementih Côte d'or, Saône in Loire, Cher, Indre je skoro vse pozeblo. Pri Orleans-u in Tours-u je toča vse potolkla, v Toursu padala je v 10 do 16 lotov težkih krljih. V južni Francoski pa Phylloxera, ta najgroznejši sovražnik vinske trte, katero v malo tednih do korenine izpije in posuši, nadaljuje in se razširja v kraje, kjer je lani še nij bilo najti. Potuje tedaj, kakor se kaže, v zemlji in Bog nas obvari, da bi kedaj pripotovala do nas. Zoper njo nij do zdaj še znano nobeno sredstvo. Množi se, kakor vse te živalice, neštevilno, tako da so nakrat vsi trsi na svojih koreninah obdani od milijonov teh nesrečnih živalic. Trs je ravnokar še pogljal krepke rozgve, zdravo, zeleno perje, obilni grozdiki so razveseljevali oko vinorejca; koncem junija ali v juliju začne hirati, perje ovne in kakor smrtno ranjen nagne suhe vršice. In res v malo dneh je trs posušen in kjer je spomladi še griče kinčal krasno zeleni vinograd, je jeseni žalostna puščava, na katerej kvišku molé suhi štrklji vinske trte, kakor grobni spominki na bojnem polju. Lani je Phylloxera razsajala samo v Provenci in Girondi, letos je že prestopila v Languedoc. Našel jo je pri Montpellieru v svojem vinogradu nek posestnik, ki je popolnem zdravi trs nalašč dal izkopati, na koreninah v skupkih in vsled tega je velik strah med vinorejci tamošnjega kraja in skušajo razna sredstva zoper to pošast. Saje in žveplo pomešano, okolo trsnih korenin potrošeno, neki še najbolj pomaga.

Nemški vinorejci ob Renu, na Badenskem, Virtemberškem in v Pfalci se tudi nič ne hvalijo. Spomlad je bila jako neugodna, hladna, deževna, da še prve kopi nijso mogli povsod opravljati. Grozdja se je le malo zaleglo in začetkom junija še misliti nij bilo na cvetje. Boje se tedaj, da vino ne bo boljše od 1871. V Alzasiji, s katero so Nemci pridobili 25.000 hektar — 44.000 oralov vinogradov, — toliko, kolikor jih je na slovenskem Štajerji — je zima trs bila precej poškodovana. Tam imajo, kakor v nekaterih slovenskih krajih navado, da puste trse 4 — 6', celo do 1½' visoke. Taka odgoja trsov ima dvojne slabe posledke: Ker grozdje tako visoko, po 1' od zemlje oddaljeno visi, počasneje zori zato, ker nič ne dobi od toplote zemlje, katero se po dnevi ogreje in se le počasi po noči ohladi. Grozdje nizkih trsov je zmirom sladkejšo od onega visokih, da ne govorim o brajda, katerih grozdje nikoli ni prav sladko. Drugi slabi posledek visoke odgoje trsa je, da po zimi raje in lože pozebe, med tem, ko pri nizkem trsu nekoliko toplota zemlje, nekoliko sneg, ki pokriva trs, obvaruje oka mladik, da ne pozebejo.

Cena vinom je zmirom enaka in se menda po leti ne bo dosti spreminjala. Kot kuriozum naj omenim, da se je pri neki vinski dražbi blizu Mainz-a prodal en sod 1868 z 294 bokali za 2015 for., tedaj pride avstrijsko vedro na 194 for. in en bokal vina že v sodu na blizu 5 for. Bo kedaj naše vino dospelo do take cene?

V južni Rusiji lepo kaže v vinogradih. „Mosk. Vjedm.“ poročajo iz Akerman-a 1. jun., da je sadno drevje hudo poškodovano od gosenic, katere so sploh letos po vsej južni Rusiji zelo razsajale; da pa vinogradi so v lepem cvetju in obetajo obilo vina. Iz Besarabije pa pišejo 5. junija, da je v vinogradih nenavadno polno, in da se tam toliko vina nadejajo, da se bode vedro (= 11 naših bokalov) dobilo za 20—30 kopejk; mnogi že za posodo skrbijo, kakor da bi branje že bilo pred vratmi. Čestitamo našim bratom, le da bi se ne prevarili v svoji nadi. J. V.

— Kranjska deželna komisija za povzdigo konjereje bode letos razdelila 325

cesarskih zlatov v 54 darilih za kobile z žrebeti in žrebeta obeh spolov. Delitev teh daril bode 14. septembra t. l. v Postojni, 18. septembra v Mokronogu, 21. sept. v Ljubljani, 23. sept. v Kranji. Vsakemu darilu bode pridana srebrna svetinja. Svetinje se bodo pa tudi same delile.

— Za kranjske planinske gospodarje je poljedelsko ministerstvo dovolilo 1000 gld. kot darila. Tisti gospodarji na planinah, ki mislijo, da jim gre kako darilo za dobro gospodarjenje, naj se oglasijo do konca septembra t. l. pri kranjski kmetovalski družbi.

— Za dunajsko svetovno razstavo se morajo razstavljalci do konca tega meseca oglasiti. Kranjski kmetje se razstave lahko udeležijo po skupni razstavi, katero bode napravila kmetovalska družba, za obrtnike pa namerava ljubljanska trgovska zbornica skupno razstavo napraviti.

Tržne cene.

V Trstu. Pšenica 7 gld. 20 kr., turšica 5 gld. 65 kr., rž 5 gld. 50 kr., ječmen 4 gld. 75 kr., oves 2 gld. 50 kr., fižol 7 gld., bob 6 gld., slive (cent) 10 gld. 60 kr., maslo 52 gld., cunjje 11 gld. 75 kr., knoper 10 gld., vinski kamen 20 gld.

V Ljubljani. Pšenica 6 gld. 60 kr., rž 4 gld. 20 kr., ječmen 3 gld. 20 kr., oves 2 gld. 20 kr., ajda 4 gld. 60 kr., proso 4 gld. 40 kr., turšica 4 gld. 40 kr., vagan krompirja 3 gld. 30 kr., leča 6 gld., grah 6 gld. 20 kr., fižol 6 gld. 30 kr., slama 95 kr., drva (22") 4 gld. 70 kr. — 6 gld. 50 kr.

V Novem mestu. Pšenica 8 gld., rž 5 gld., ječmen 4 gld., oves 2 gld. 10 kr., soržica 6 gld., ajda 5 gld., turšica 4 gld. 80 kr., fižol 8 gld. 80 kr., maslo 50 kr.

V Mariboru. Pšenica 6 gld. 60 kr., rž 4 gld. 80 kr., ječmen 3 gld. 80 kr., oves 2 gld. 20 kr., turšica 4 gld. 50 kr., ajda 3 gld. 80 kr., proso 4 gld.

V Celji. Pšenica 6 gld. 80 kr., rž 4 gld. 60 kr., ječmen 3 gld. 80 kr., oves 2 gld. 10 kr., turšica 4 gld. 40 kr., ajda 4 gld., proso 3 gld. 50 kr.

V Varaždinu. Pšenica 6 gld. 30 kr., rž 4 gld., ječmen 3 gld. 30 kr., turšica 4 gld. 60 kr., ajda 3 gld. 70 kr.

Za nesrečnike na Češkem

je dalje „Slovenskemu Narodu“ došlo:

	gld.	kr.
Prenešek iz št. 69 „Slov. Naroda“	251	55
Gosp. Peter Kobal, vikar v Sedli	5	—
„ Franjo Bukovec i župljani beržečki iz Istre	7	—
V Št. Lenartu v Slov. Goricah po gosp. Josipu Zarniku se je nabralo 53 gld. 40 kr., darovali so:		
Gosp. Jurij Tutek, dekan v Št. Lenartu	5	—
„ Daroslav Knez, bilježnik	10	—
„ dr. Josip Čuček, odvetnik	5	—
„ Janko Paulich c. k. adjunkt	2	—
„ Josip Kotzbeck, c. k. adjunkt	3	—
„ Franjo Kuntzler, solicatorator	—	50
„ Josip Rop, željar	—	50
„ Franjo Hanč, c. k. mernik	3	—
„ Matija Kolar, koncipijent	1	—
„ Franjo Wohlmuth, privat	—	50
Gospodičina Matilda Šloser	—	50
Gosp. Dragutin Uršič, solicatorator	1	—
„ Marko Jančič, solicatorator	—	50
„ Josip Zarnik, koncipijent	2	—
„ Josip Spici jun., trgovec	1	—
„ Blaž Trunk, kaplan	3	—
„ Franjo Lezerer, posestnik	1	—
„ Simon Holdniar, pos. v Zamarkovi	—	40
„ Jakob Koebek, pos. v Radahovi	1	—
„ A. Aubel, lečetar	1	—
„ Urbančič, usnjari	1	—
„ Josip Unger, c. k. oficijal	—	20
„ J. Pečofnik, c. k. oficijal	—	50
Hišna štev. 2	5	—
Gosp. Zorman Franc, koncipijent	1	—
„ Franc Mally, c. k. knjigovodja	—	50
„ Weninger, c. k. daykar	1	—
„ Vrabelj, kaplan v Št. Ruprehtu	1	—
„ Janez Pievec, posestnik v Porčiču	1	—
„ Franc Fišer	—	30
„ Jurij Mazi iz Velikega Vrha	1	—
„ Mica Mazi	1	—
„ Franjo Kovač iz Loža	2	—
Gospodičina Ivana Kovač iz Loža	1	—
Skupaj	321	95

Administracija „Sl. Naroda“.

Listnica opravištva. Čitalnica v Šk... ki: Poslanimi 5 gld. ste naročeni do konca septembra, ne decembra, ker Vaša naročnina je bila pretekla konca marca meseca t. l.

Dunajska borsa 21. junija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 80 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72 „ 30 „
Kreditne akcije	344 „ 30 „
1860 drž. posojilo	104 „ 80 „
Akcije narodne banke	8 „ 55 „
London	112 „ 90 „
Napol.	8 „ 96 „
C. k. cekini	5 „ 37 „
Srebro	110 „ — „

„SLAVIJA.“

Konkurs.

Pri podpisnem glavnem zastopu dobi takoj več potovalnih uradnikov

z dobro stalno služnino in visoko provizijo službo, s katero je zvezana položitev kavecije v znesku gld. 400 a. v. v gotovini, v državnih papirjih ali pa v prav dobrih hipoteki.

Prosileci morajo biti zmožni v pisavi in govoru slovenskega ali pa hrvaško-srbskega jezika.

Vlastnoročno pisane ponudbe naj se predložijo Glavnemu zastopu vzajemno-zavarovalne banke „SLAVIJE“ v Ljubljani.

(122—1)

Jan. Lad. Černy.

Ženitovanjska ponudba.

Jaz sem c. k. državni uradnik z 800 gld. letnih dohodkov, v 40. letih, čedne zunanje postave, nameščen v krasnem kraju na deželi in se hočem ženiti. Iščem po tem javnem potu pridno, izobraženo pred vsem pa dobro odgojeno meščansko deklico ali vdovo brez otrok, ki ima nekoliko premoženja in je strogo nardna. Resnobno mišljene ponudbe če mogoče s pridejano fotografijo naj se zapečatene pod šifro: „Moja lepa ljuba Slovenija“, Administraciji tega lista izroče. Medsebojna diskrecija se sama ob sebi razume. (2)

Posestvo na prodaj.

Lepo, popolnoma arondirano posestvo, pri veliki cesti eno uro od Maribora v Bilkomu ležeče, katero meri okolo 13 oralov vinogradov, 11½ oralov travnikov, in sicer 4½ s sadnimi drevji, 12 oralov njiv, 1½ oralu lesa, vkup tedaj 42 oralov, se za dober kup z ugodnimi plačilnimi obroki proda. Natančna razjasnila se izvedo pri „Sandwirthu“ v Mariboru. (121—2)

V slabem prebavljenji

z izvrstnim vspehom rabljeno.

Gospoda dvornega zalagarja JANEZA HOFF-a centralna zaloga.

Dunaj, Kärntnering 11.

Altstadt bei Goldenstein, 8. aprila 1872. Prosim, da mi prijazno pošljete 5 skatelj sladovega čokoladnega prahu in 5 funtov sladove zdravilne čokolade s podukom o rabljenji vred po pošt-nem podvzetji.

Jožef Bittner, praktičen zdravnik.

Brod (Slovanska), 12. aprila 1872. Veseli me, da vam morem poročati o dobrem učinku od Vas pripravljanih sladovih preparatov. Posebno sladovo čokolado sem večkrat v slabem prebavljenji kot krepčevalo, lahko prebavljiv in dobrookusen pomoček z jako dobrim vspehom rabil. Z današnjim Vas prosim, da mi z vračajočo se pusto, po pošt-nem povzetji en funt sladove zdravilne čokolade št. 1 in dva paketa prsnih sladovih bonbonov prijazno pošljete.

Dr. Schulhof, c. k. nadlečnik.

V Ljubljani pravo samo pri gosp. Martinu Golobu. V Ljubi: Ant. Déperis. (117—1)

Turnske ure,

jako dober kup, najbolje konstruirane, s 3letno garancijo in plačili v obrokih se dobivajo po želji pri izdelovalcu

Janez M. Pogatschnigg.

(97—6)

Podnart-Kropa na Gorenjskem.

Vse, kar p. t. prejemnikom ni všeč, se vzame nazaj ali se za drugo blago zamenja, dokaz najstrože solidnosti.

Lišp po nizki ceni za gospe in gospode.

Ta iz novega metala („**novo ali talmi-zlato**“ imenovanega) narejen lišp dela pravi lišp nepotreben, ker ta novi izdelek za pravim ne stoji ne v barvi ne v fazonu in je zraven to dobro, da cela reč četrti del ne stane tega, kar se pri pravem lišpu samo za fazon plačati mora; mogoče je tedaj si toliko večkrat najnovejše in najmodernejšo pripraviti. Še strokovnjaka ta izdelek lahko prekanji, tako dobro je vse ponarejeno.

Naj novejši reči za lišp.

najmodernejši fazon, iz novega zlata narejene, ki zlatu barvo zmerom obdrže in so zato pravim prekanljivo podobne, s ponarejenimi kameni ali z emailom, kakor fazon tirja.

broše, fine, 1 k. kr. 40, 60, 80, gld. 1.
najnovejša, 1 k. gld. 1.50, 1.80, 2, 2.50.
uhani, fini, 1 par kr. 50, 80, gld. 1.
najnovejši, gld. 1.50, 2, 2.50.
cele garniture, broše in uhani kr. 80 gld. 1.20, 1.50, prefino izdelane gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

braselete, fine, 1 k. kr. 50, 80, gld. 1.
prefino izpeljane gld. 1.50, 2, 3.
Najlepši ovrtniki 1 k. kr. 90 kr. gld. 1.20, do gld. 1.50.

medaljonski, fini, kr. 20, 40, 60.
prefini, kr. 80, gld. 1, 1.50.
glavniki, z natikom iz novega zlata, kr. 80, gld. 1, 1.50, 2, 3.

prstani, zmotljivo podobni z raznimi ponarejenimi kameni 1 k. kr. 30, 40, 50, 60, 80, gld. 1.

najlepše urne verižice za gospe kratke kr. 50, 80, gld. 1.50, 2.
najlepše verižice za okolo vratu, fin benečanski fazon gld. 1.40, 1.80, 2.

igle za gospe kr. 20, 40, 60, 80.
predratene gumbice, kr. 10, 15, 20, 30.
manšetne gumbice 1 par kr. 20, 30, 40, 60, 80.

gumbice za ovrtnike po 5 in 10 kr.
cele garniture, predratene in manšetne gumbice, najlepša izpeljava kr. 50, 80, gld. 1.50.

1 zvezek vrnih priveskov, zelo lepo sestavljen kr. 60, 80, gld. 1.
prstani iz pravga zlata s kameni gld. 1.50, 2, 2.50.

srebrne verižice, 13lotne, puncirane ognji pozlačene, kratke, gld. 3, 50, 4.
13 lotne, puncirane dolge verižice za okolo vratu gld. 6, 7.

13 lotni srebrni medaljonski v ognji pozlačeni in emailirani gld. 2.50, 3.

Prefino izpeljan briljanten lišp.
Tudi strokovnjak se pri tem lahko zmoti. Ta lišp je v pravo srebro vkovan, z zlatimi podlagami in iglami, ponarejeni briljanti so iz prefino brušenega gorskega kristala, kateri živga ognja nikoli ne izgubi. Tudi so drugi kameni neznatljivo ponarejeni.

1 broša gld. 4, 5, 6.
1 par uhanov gld. 4, 5, 6. (43—13)

Predstojče blago se dobi po tej ceni v taki vrednosti le v podpisani zalogi. Zapisnike cen dajamo zastoj od vseh v zalogi ležečih reči. Posestvo enega exemplara je za vsakega zanimivo.

Der Pracht-Bazar A. Friedmann, Wien, Praterstrasse 26.

